

[Vagn Bro.]

er Lægsmænd, komme ud for en ændret Afgørelse ved en anden Instans, ved Landsretten. Den Gang da vi gennemførte Retsplejeloven, blev det jo hævdet — og det syntes vi, som den Gang sad paa Universitetet og hørte paa Fremstillingen, ogsaa maatte være rigtigt —, at naar Lægsmænd fik Beviserne, saaledes som de fremføres paa et tidligt Tidspunkt, saa maatte den paa det Grundlag trufne Afgørelse staa fast, saa kunde Beviset ikke senere ændres. Nu er dette Princip jo i de senere Regeringsforslag ændret, og det er ogsaa muligt, at den foreslaaede Form kan anvendes; men det kan ikke nægtes, at det i Virkeligheden vil kunne komme til yderligere at rokke ved Lægsmænds Deltagelse i Retsplejen, naar det første virkelig umiddelbare Bevis senere hen maaske ved en Række tilstødende Omstændigheder bliver ændret, netop det Bevis, der skulde være grundlæggende.

For det tredje beklager jeg, at Følgen af Regeringsforslaget, saaledes som det er fremsat, vil blive denne, at for Bevisspørgsmaals Vedkommende vil Højesteret ganske træde ud af Funktion i Straffesager. Jeg kan ikke se Fordelene herved, og jeg vil i hvert Fald tillade mig at henstille, at vi kommer ind paa at drøfte i Udvalget, om dette nu ogsaa var nødvendigt. Hvis man nu fulgte Regeringsforslaget, hvorefter Beviset netop kan ændres ved Lægsmænds Afgørelse fra Underret til Landsret, mon der saa ikke skulde kunne findes en Form, hvorunder de virkelig store, betydningsfulde Sager med Ministeriets Tilslutning kunde indankes for Højesteret? Jeg ser i hvert Fald principielt ikke noget urimeligt i, at Højesteret med et Lægmandselement som tredje Instans kunde tage den endelige Afgørelse af den paagældende Sag.

Men endelig for det fjerde vedrørende selve Domsmandsinstitutionen maa jeg henviser til den Udtalelse, som er fremsat fra det andet høje Ting i Sommer. Det er jo en Udtalelse, som, idet den vel viser en vis Tilslutning til Domsmandsinstitutionen, paa den anden Side fremfører en Begrundelse, hvorfor man ikke gaar med til den, som det maaske vil vise sig vanskeligt for den højtærede Justitsminister at faa Landstinget til at ændre sit Synspunkt med Hensyn til. Her siger nemlig, hvis jeg lige maa citere efter Betænkningen til Lovforslaget, Landstinget følgende:

„Med Hensyn til *Domsmandsinstitutionen* er der fra alle Partiers Side Stemning for at søge denne Institution indført i dansk Retspleje, men da man ikke har

kunnet opnaa Enighed om den nærmere Ordning, og da derhos Institutionens Indførelse vilde medføre betydelige Udgifter for Statskassen . . . , har et Flertal“ o. s. v.

Jeg har opfattet Ministeren saaledes, at her skulde kunne hentes en vis Tilslutning fra Landstingspartiernes Side til Fremsettelsen af dette Forslag, idet man ikke vil bestride, at der kan være Stemning for denne Reforms Indførelse; men den Begrundelse, man har givet her og jeg ved jo, at den har været af ikke ringe Betydning sammen med adskilligt andet, nemlig de vanskelige økonomiske Forhold —, tror jeg jo, at det vil volde den højtærede Minister Besvær at overbevise Landstinget om, ikke skulde være til Stede i Dag; man maa tværtimod snarere sige, at det er modsat.

Jeg har med disse Ord villet give Udtryk for dette, at vi er rede til at drøfte denne Institution. Jeg tror ikke, det er den rette Form, som er givet i Forslaget, men en saglig Drøftelse skal det fra vor Side ikke skorte paa under Behandlingen.

Med Hensyn til det andet Spørgsmaal, om offentlig Votering for Højesteret og Delingen af Højesteret i to Afdelinger skal jeg ikke i Dag komme ind paa en Gentagelse af en Række af de Argumenter, der er fremført for eller imod, men jeg maa som Udtryk for, jeg tør sige mit Partis store Flertal, sige dette, at vi finder, at Tiden i Dag ikke er inde til at ændre i Voteringen i Henseende til at gøre den offentlig. Det er rigtigt, at der er Medlemmer i mit Parti, der er Tilhængere af offentlig Votering, og jeg for mit Vedkommende forudser, at der kan komme en Tid — og den ligger maaske heller ikke saa langt borte —, da man kan komme ind paa en saadan Ordning, hvad enten det bliver den fulde offentlige Votering eller den, som er nævnt fra Retsplejeudvalgets Side, hvor man bevarer den enkelte Dommers Anonymitet. Men i Dag tror vi, efter den Afslutning, der er sket med Arbejdet, at det vil være urigtigt. Nu har vi lige faaet en omfattende Ændring i Retsplejeloven, nu bør det ligge fast.

Desuden har Højesteret i al Almindelighed afgørende vendt sig mod en Ændring, og jeg gentager her, at jeg ser ikke Mistillid til Højesteret udtalt fra noget Befolkningslag herhjemme. Jeg synes, at da denne Mistillid nævnes Gang paa Gang, var det rimeligt, at man fik dokumenteret, hvori den viser sig. Jeg tror, jeg tør sige her, at hvis alle Institutioner i Danmark var udsat for en saa ringe Kritik, som Høje-